POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIĘCIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Nazwa zajęć: **CHOROBY WEWNĘTRZNE**									
1. Kod zajęć: L_VI-11/12_73		**2. Liczba punktów ECTS: 16**							
3. Kierunek:	**Lekarski**	**6. Liczba godzin:**	**ogółem**	**wykłady**	**e-learning**	**ćwiczenia**	**konwersato**	**Praktyczne nauczanie**	**Praktyki zawodowe**
4. Rok studiów	**VI**	**7. Zajęcia stacjonarne:**	**240**					**240 w tym 40 w CSM**	
5. Semestr:	**XI-XII**	**8. Poziom studiów:**	**JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ**						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia: Dr n. med. Marcin Żytkiewicz, Prof. dr hab. med. Piotr Psuja, lek. Martyna Piszczek, Lek. Mateusz Bojko, Lek. Alicja Fabiszak, Lek. Wojciech Kraśnik, Lek. Anna Strzelecka,, Lek. Urszula Szuleta**,** Lek. Piotr, Włodarczyk, Lek. Zofia Woźniak									
9. Forma zaliczenia:	**Egzamin**	**10. Język wykładowy:**	polski						

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Poszerzenie wiedzy i nabycie umiejętności i kompetencji zawartych w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza, umiejętności i kompetencje adekwatne dla studenta VI roku kierunku lekarskiego – potwierdzone poprzez uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich wymaganych programem zajęć.

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:				
W zakresie wiedzy				
Symbol efektu uczenia się		**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się** *(Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)*	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
E.W7.	**L_73-VI_E.W7.**	Zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób internistycznych występujących u dorosłych oraz ich powikłań: 1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdzia, mięśnia serca, osierdzia, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego (pierwotnego i wtórnego), nadciśnienia płucnego; 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy, rozstrzeni oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego; 3) chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego, nowotworów układu pokarmowego; 4) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder, oraz guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruczołowych, różnych typów cukrzycy, zespołu metabolicznego, otyłości, dyslipidemii i hipoglikemii, nowotworów jajników, jąder i tarczycy, nowotworów neuroendokrynnych; 5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrego uszkodzenia nerek i przewlekłej choroby nerek we wszystkich stadiach oraz ich powikłań, chorób kłębuszków nerkowych (pierwotnych i wtórnych, w tym nefropatii cukrzycowej i chorób układowych) i chorób śródmiąższowych nerek, nadciśnienia nerkopochodnego, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego (górnego i dolnego	Ocena wiedzy studenta podczas zajęć realizowanych w zakresie praktycznego nauczania klinicznego, egzamin w formie ustnej, egzamin praktyczny OSCE.	C1

		odcinka), chorób nerek w okresie ciąży, nowotworów układu moczowego – nowotworów nerek, pęcherza moczowego, gruczołu krokowego; 6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych i przewlekłych, szpiczaków, nowotworów mielo- i limfoproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, skaz krwotocznych, trombofilii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów; 7) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej (reumatoidalnego zapalenia stawów, wczesnego zapalenia stawów, tocznia rumieniowatego układowego, zespołu Sjögrena, sarkoidozy, twardziny układowej, idiopatycznych miopatii zapalnych), spondyloartropatii, krystalopatii, rumienia guzowatego, zapaleń stawów związanych z czynnikami infekcyjnymi, zapaleń naczyń oraz niezapalnych chorób stawów i kości (choroby zwyrodnieniowej, reumatyzmu tkanek miękkich, osteoporozy, fibromialgii), mięsaków tkanek miękkich i kości; 8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego; 9) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych (stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy);		
E.W8.	**L_73-VI_E.W.**	Zna i rozumie zasady farmakoterapii u pacjentów z niewydolnością nerek i leczenia nerkozastępczego;		
E.W9.	**L_73-VI_E.W9.**	Zna i rozumie zasady leczenia żywieniowego i płynoterapii w różnych stanach chorobowych;		
E.W39.	**L_73-VI_E.W39.**	Zna i rozumie rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań;		
E.W40.	**L_73-VI_E.W40.**	Zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych;		
E.W41.	**L_73-VI_E.W41.**	Zna i rozumie wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej;		
E.W42.	**L_73-VI_E.W42.**	Zna i rozumie wskazania do leczenia składnikami krwi oraz zasady ich podawania.		
W zakresie umiejętności				
Symbol efektu		**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji**	**Symbol**

uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia		efektu	postawionego celu/ów
E.U1.	**L_73-VI_E.U1.**	Potrafi zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	Ocena umiejętności studenta podczas zajęć realizowanych w zakresie praktycznego nauczania klinicznego, egzamin w formie ustnej, egzamin praktyczny OSCE.	C1
E.U3.	**L_73-VI_E.U3.**	Potrafi zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – *Symptoms* (objawy), A – *Allergies* (alergie), M – *Medications* (leki), P – *Past medical history* (przebyte choroby / przeszłość medyczna), L – *Last meal* (ostatni posiłek), E – *Events prior to injury/illness* (zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem));		
E.U5.	**L_73-VI_E.U5.**	Potrafi przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie: 1) ogólnointernistyczne; 2) neurologiczne; 3) ginekologiczne; 4) układu mięśniowo-szkieletowego; 5) okulistyczne; 6) otolaryngologiczne; 7) geriatryczne;		
E.U9.	**L_73-VI_E.U9.**	Potrafi rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dorosłych, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak: 1) gorączka; 2) osłabienie; 3) utrata apetytu; 4) utrata masy ciała; 5) wstrząs; 6) zatrzymanie akcji serca; 7) zaburzenie świadomości, w tym omdlenie; 8) obrzęk; 9) wysypka; 10) kaszel i odkrztuszanie; 11) krwioplucie; 12) duszność; 13) wydzielina z nosa i ucha; 14) ból w klatce piersiowej; 15) kołatanie serca; 16) sinica; 17) nudności i wymioty;		

		18) zaburzenia połykania; 19) ból brzucha; 20) obecność krwi w stolcu; 21) zaparcie i biegunka; 22) żółtaczka; 23) wzdęcia i opór w jamie brzusznej; 24) niedokrwistość; 25) limfadenopatia; 26) zaburzenia oddawania moczu; 27) krwiomocz i białkomocz; 28) zaburzenia miesiączkowania; 29) obniżenie nastroju i stany lękowe; 30) zaburzenia pamięci i funkcji poznawczych; 31) ból głowy; 32) zawroty głowy; 33) niedowład; 34) drgawki; 35) ból pleców; 36) ból stawów; 37) uraz lub oparzenie; 38) odwodnienie i przewodnienie;		
E.U11.	**L_73-VI_E.U11.**	Potrafi rozpoznawać objawy ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz problemowego używania innych substancji psychoaktywnych, objawy uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i proponować prawidłowe postępowanie terapeutyczne oraz medyczne;		
E.U12.	**L_73-VI_E.U12.**	Potrafi rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;		
E.U14.	**L_73-VI_E.U14.**	Potrafi wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym: 1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru; 2) różne formy terapii inhalacyjnej, i dokonać doboru inhalatora do stanu klinicznego pacjenta; 3) pomiar szczytowego przepływu wydechowego; 4) tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych; 5) bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych; 6) dożylne, domięśniowe i podskórne podanie leku; 7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych; 8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włośniczkowej; 9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych; 10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;		

		11) założenie zgłębnika żołądkowego; 12) wlewkę doodbytniczą; 13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy, i zinterpretować jego wynik; 14) defibrylację, kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną; 15) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru; 16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy; 17) tamponadę przednią nosa; 18) badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST (*Focussed Assessment with Sonography in Trauma*) lub jego odpowiednika, i zinterpretować jego wynik;		
E.U16.	**L_73-VI_E.U16.**	Potrafi stwierdzić zgon pacjenta;		
E.U17.	**L_73-VI_E.U17.**	Potrafi uczestniczyć w procesie godnego umierania pacjenta, wykorzystując potencjał opieki paliatywnej;		
E.U18.	**L_73-VI_E.U18.**	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną pacjenta, w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;		
E.U19.	**L_73-VI_E.U19.**	Potrafi planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w zakresie leczenia nowotworów na podstawie wyników badań i dostarczonej dokumentacji medycznej;		
E.U21.	**L_73-VI_E.U21.**	Potrafi prowadzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb;		
E.U22.	**L_73-VI_E.U22.**	Potrafi zastosować racjonalną antybiotykoterapię w zależności od stanu klinicznego pacjenta;		
E.U25.	**L_73-VI_E.U25.**	Potrafi przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich ilość i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, oraz uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami oraz odpowiednio je stosować;		
E.U26.	**L_73-VI_E.U26.**	Potrafi podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne (oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety, wady, spodziewane rezultaty i konsekwencje wynikające z decyzji) i uzyskiwać świadomą zgodę pacjenta;		
E.U28.	**L_73-VI_E.U28.**	Potrafi identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;		
E.U30.	**L_73-VI_E.U30.**	Potrafi stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieoceniającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;		

E.U31.	**L_73-VI_E.U31.**	Potrafi przyjąć, wyjaśnić i analizować własną rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza w zespole;		
E.U32.	**L_73-VI_E.U32.**	Potrafi uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;		
E.U33.	**L_73-VI_E.U33.**	Potrafi omawiać w zespole sytuację pacjenta z wyłączeniem subiektywnych ocen, z poszanowaniem godności pacjenta;		
W zakresie kompetencji społecznych				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
K.1.	**L_73-VI_K.1.**	Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.2.	**L_73-VI_K.2.**	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta;		
K.3.	**L_73-VI_K.3.**	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta		
K.4.	**L_73-VI_K.4.**	Jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;		
K.5.	**L_73-VI_K.5.**	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.6.	**L_73-VI_K.6.**	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.7.	**L_73-VI_K.7.**	Jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	Obserwacja studenta podczas	C1

			praktyczn ego nauczania kliniczne go	
K.8.	**L_73-VI_K.8.**	Jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	Obserwac ja studenta podczas praktyczn ego nauczania kliniczne go	C1
K.9.	**L_73-VI_K.9.**	Jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	Obserwac ja studenta podczas praktyczn ego nauczania kliniczne go	C1
K.10.	**L_73-VI_K.10.**	Jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	Obserwac ja studenta podczas praktyczn ego nauczania kliniczne go	C1
K.11.	**L_73-VI_K.11.**	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	Obserwac ja studenta podczas praktyczn ego nauczania kliniczne go	C1

4. PRAKTYCZNE NAUCZANIE KLINICZNE NA VI ROKU STUDIÓW

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi samodzielnie:	Symbol podstawowego celu

H.U1.	wykonać pomiar i ocenić podstawowe funkcje życiowe (temperatura, tętno, Ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorować je z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;	C1
H.U2.	wykonywać bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	C1
H.U3.	wykonać pomiar szczytowego przepływu wydechowego;	C1
H.U4.	pobrać i zabezpieczyć krew i inny materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych;	C1
H.U5	wykonać dożylne, domięśniowe i podskórne podanie leku;	C1
H.U6.	wykonywać różne formy terapii inhalacyjnej i dokonać doboru inhalatora odpowiednio do sytuacji klinicznej;	C1
H.U7.	pobrać krew tętniczą i arterializowaną krew włośniczkową;	C1
H.U8	wykonywać testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;	C1
H.U9.	pobrać wymazy do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;	C1
H.U10.	wykonać cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;	C1
H.U11.	założyć zgłębnik żołądkowy;	C1
H.U12.	wykonać wlewkę doodbytniczą;	C1
H.U13.	wykonać zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;	C1
H.U14.	wykonać standardowy elektrokardiogram spoczynkowy i zinterpretować jego wynik;	C1
H.U15.	wykonać defibrylację, kardiowersję elektryczną, elektrostymulację zewnętrzną;	C1
H.U24.	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej;	C1
H.U25.	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	C1
H.U27.	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE;	C1
H.U28.	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej;	C1
H.U30.	przekazać niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem wybranego protokołu (np. SPIKES, EMPATIA, ABCDE), w tym wspierać rodzinę w procesie godnego umierania pacjenta oraz poinformować rodzinę o śmierci pacjenta;	C1
H.U31.	Uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji, uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta oraz stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR;	C1
H.U32.	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta i ocenić jego stan psychiczny;	C1
H.U33.	stwierdzić zgon pacjenta;	C1

H.U36.	wykonywać tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych;	C1
H.U39.	prowadzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u dorosłych, w tym z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego, zgodnie z wytycznymi ERC;	C1
H.U40.	prowadzić zaawansowane czynności resuscytacyjne (ALS) u dorosłych zgodnie z wytycznymi ERC;	C1
H.U41.	rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;	C1

5.Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Student podczas realizacji praktycznego nauczania klinicznego zobowiązany jest do posiadania dziennika praktyk wypełnianego przez osobę pełniącą funkcje opiekuna zajęć praktycznego nauczania klinicznego.
Student podlega obserwacji i ocenie umiejętności podczas wszystkich czynności wykonywanych w ramach praktycznego nauczania klinicznego. Uzyskanie zaliczenia jest warunkiem przystąpienia do **egzaminu ustnego** z zakresu chorób wewnętrznych i **egzaminu OSCE z zakresu chorób wewnętrznych**, pediatrii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, psychiatrii, medycyny rodzinnej oraz medycyny ratunkowej.
Egzamin ustny – odpowiedź na 10 wylosowanych przez studenta pytań.
Ocena dostateczna (3,0) – wyczerpująca odpowiedź na 7 pytań.
Ocena dobra (4,0) – wyczerpująca odpowiedź na 8 pytań.
Ocena bardzo dobra (5,0) – wyczerpująca odpowiedź na 9 lub 10 pytań.
Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego jest warunkiem przystąpienia do egzaminu OSCE.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Praktyczne nauczanie kliniczne prowadzone jest w formie seminariów i ćwiczeń, w klinikach, oddziałach szpitalnych lub w symulowanych warunkach klinicznych.

7. Kalkulacja ECTS – proponowana:
(na podstawie poniższego przykładu)

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
SUMA GODZIN	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW **ECTS** DLA ZAJĘĆ	16

Niniejszy dokument jest własnością PAM im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).